

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zm.) **stwierdzam nieważność § 4 ust. 1 pkt 5, § 5 ust. 1 we fragmencie „lub szkodliwych dla zdrowia”, ust. 2 we fragmencie „lub szkodliwości dla zdrowia”** uchwały nr XXXVII/195/2009 Rady Gminy Miłkowice z dnia 28 kwietnia 2009 r. w sprawie regulaminu przyznawania dodatków oraz innych składników wynagradzania nauczycielom zatrudnionym w szkołach prowadzonych przez gminę Miłkowice z powodu istotnego naruszenia art. 30 ust. 6 i art. 34 ustawy z dnia 24 stycznia 1984 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, ze zm.) oraz § 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. z 2005 r. Nr 22, poz. 181, ze zm.) w zw. z art. 7 i art. 94 Konstytucji RP (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, ze zm.).

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 28 kwietnia 2009 r. Rada Gminy Miłkowice podjęła uchwałę nr XXXVII/195/2009 w sprawie regulaminu przyznawania dodatków oraz innych składników wynagradzania nauczycielom zatrudnionym w szkołach prowadzonych przez gminę Miłkowice. Uchwała ta wpłynęła do organu nadzoru dnia 8 maja 2009 r.

W podstawie prawnej Rada powołała się na art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym, art. 30 ust. 6, art. 49 ust. 2 i art. 54 ust. 7 ustawy Karta Nauczyciela oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za pracę w dniu wolnym od pracy.

Przepis art. 30 ust. 6 ustawy – Karta Nauczyciela stanowi, iż: *„Organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego, uwzględniając przewidywaną strukturę zatrudnienia, określa co-rocennie dla nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego, w drodze regulaminu obowiązującego od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia:*

- 1) *wysokość stawek dodatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2 [za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego oraz za warunki pracy], oraz szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków, z zastrzeżeniem art. 33 i 34,*
- 2) *szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 3,*
- 3) *wysokość i warunki wypłacania składników wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 4, o ile nie zostały one określone w ustawie lub w odrębnych przepisach*
– *w taki sposób, aby średnie wynagrodzenia nauczycieli, składające się ze składników, o których mowa w ust. 1, odpowiadały na obszarze działania danej jednostki samorządu terytorialnego co najmniej średnim wynagrodzeniom nauczycieli, o których mowa odpowiednio w ust. 3 i 4”.*

Udzielona Radzie norma kompetencyjna ma dość szeroki zakres. Nie oznacza to jednak dowolności w zakresie ustalania regulaminu wynagradzania nauczycieli. Zgodnie z art. 7 Konstytucji RP: *„Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa”*. Zdanie pierwsze art. 94 Konstytucji RP stanowi: *„Organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów”*. Oznacza to, iż każda norma kompetencyjna musi być tak realizowana, aby nie naruszała innych przepisów ustawy. Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę.

Przepis § 4 ust. 1 pkt 5 przedmiotowej uchwały stanowi: *„Nauczycielom realizującym dodatkowe zadania oraz zajęcia przysługuje dodatek funkcyjny, z tym że nauczycielowi któremu powierzono: (...) 5) funkcję koordynatora ds. bezpieczeństwa – w wysokości 4% średniego wynagrodzenia nauczyciela stażysty, o którym mowa w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela”*.

Zgodnie z art. 30 ust. 5 pkt 3 Karty Nauczyciela Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy oraz po zasięgnięciu opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, określa, w drodze rozporządzenia, wykaz stanowisk oraz sprawowanych funkcji uprawniających nauczyciela do dodatku funkcyjnego. Na tej podstawie wydano rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy. Przepis § 5 owego rozporządzenia stanowi, iż: „Do uzyskania dodatku funkcyjnego uprawnieni są nauczyciele, którym powierzono:

- 1) stanowisko dyrektora lub wicedyrektora przedszkola, szkoły, placówki lub innej jednostki organizacyjnej, o której mowa w art. 1 ust. 1 i 1a Karty Nauczyciela, zwanej dalej "szkołą", albo inne stanowisko kierownicze przewidziane w statucie szkoły;
- 2) sprawowanie funkcji:
 - a) wychowawcy klasy,
 - b) doradcy metodycznego lub nauczyciela-konsultanta,
 - c) opiekuna stażu”.

Rozporządzenie tworzy zatem zamknięty katalog funkcji, a zarazem warunków koniecznych do nabycia prawa do dodatku funkcyjnego. Nie przewidziano wśród nich dodatku za sprawowanie funkcji koordynatora ds. bezpieczeństwa. W związku z czym Rada nie była upoważniona do przyznania dodatku funkcyjnego nauczycielom, którym powierzono powyższą funkcję.

W § 5 ust. 1 i 2 przedmiotowej uchwały Rada postanowiła: „1. Nauczycielom poszczególnych stopni awansu zawodowego przysługuje dodatek za warunki pracy z tytułu pracy w trudnych, uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia warunkach, określonych w odrębnych przepisach, w wysokości do 25% otrzymywanego przez nauczyciela wynagrodzenia zasadniczego.

2. Wysokość dodatku za warunki pracy dla nauczyciela ustala dyrektor szkoły, a dla dyrektora szkoły – organ prowadzący szkołę, biorąc pod uwagę: stopień trudności, uciążliwości lub szkodliwości dla zdrowia realizowanych zadań lub wykonywanych prac, a także wymiar czasu pracy realizowanego w warunkach, o których mowa w ust. 1”.

Przepis art. 34 ustawy Karta Nauczyciela stanowi: „1. Nauczycielom pracującym w trudnych lub uciążliwych warunkach przysługuje z tego tytułu dodatek za warunki pracy. 2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określa, w drodze rozporządzenia, wykaz trudnych i uciążliwych warunków pracy, stanowiących podstawę do przyznania z tego tytułu dodatku, o którym mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę w szczególności stopień trudności zajęć realizowanych w warunkach trudnych i uciążliwych”.

Na podstawie ust. 2 powyższego artykułu wydano rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy. Jego § 8 i 9 zawiera wykaz przesłanek, stanowiących podstawę do przyznania dodatku za warunki pracy. Zarówno przepisy ustawy, jak i wydanego na jej podstawie rozporządzenia stanowią wyłącznie o uciążliwych oraz trudnych warunkach pracy, za które nauczycielom przysługuje dodatek. Tymczasem Rada Gminy Miłkowice w przedmiotowej uchwale wprowadziła również dodatek za warunki szkodliwe dla zdrowia. Przepis taki należy uznać za istotnie naruszający prawo, gdyż przepisy Karty Nauczyciela oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu tworzą zamknięty katalog sytuacji, w których dodatek ów przysługuje.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu złożona za pośrednictwem organu nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego w terminie 30 dni od jego doręczenia.

Zgodnie z art. 92 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

RAFAŁ JURKOWLANIEC